

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Woźniak
Kierownik Zakładu Ortodoncji
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego
w Szczecinie

Szczecin, dnia 25 listopada 2022 roku

Ocena rozprawy na stopień doktora nauk medycznych
lek. dent. Natalii Kaczorowskiej
pt. „Ocena morfologii twarzoczaszki i dysfunkcji ustno-twarzowych
w wybranych wrodzonych wadach części twarzowej czaszki”

Dysertacja doktorska lek. dent. Natalii Kaczorowskiej dotyczy niezwykle istotnego tematu zaburzeń morfologicznych i czynnościowych występujących w wybranych wrodzonych wadach części twarzowej czaszki, co ma kluczowy wpływ na strategię leczenia tej grupy pacjentów.

Rozprawę doktorską tworzy cykl trzech prac pełnotekstowych opublikowanych w czasopismach z Listy Filadelfijskiej z łączną punktacją Impact Factor 5,92 i 240 punktów MniSW/KBN.

Swoje zainteresowanie Autorka ogniskuje na najczęściej występujących zaburzeniach wrodzonych. Pierwszy z nich stanowi Zespół Downa, będący najczęściej rozpoznawalnym zaburzeniem chromosomalnym wśród noworodków. Drugi, rozszczep ustno-twarzowy, będący najczęstszą wrodzoną wadą rozwojową.

Mając na uwadze zarówno merytoryczną wagę, jak i zakres naukowych rozważań, podjęty temat rozprawy uważam za niezwykle ciekawy i wyczerpujący wymogi stawiane rozprawom doktorskim.

Praca doktorska ma właściwy układ redakcyjny z zachowaniem odpowiednich rozdziałów.

We **Wstępie** Doktorantka w zwięzły sposób wprowadza Czytelnika w najważniejsze teoretyczne aspekty rozprawy stanowiące podstawę pracy badawczej, kładąc główny nacisk na wagę podjętej problematyki naukowej. Rozdział napisany jest w sposób przejrzysty i zrozumiały.

Cele pracy odpowiadają celom przyjętym w cyklu trzech prac pełnotekstowych i obejmują:

1. Analizę cech morfologicznych i czynnościowych u osób z zespołem Downa, tj. podniebienia, wad zębowych, wad szkieletowych, hipotonii mięśniowej, zaburzeń w obrębie stawu skroniowego, wielkości języka, przeprowadzoną na podstawie systematycznego przeglądu piśmiennictwa (pierwsza praca).

2. Ocenę dysfunkcji ustno-twarzowych oraz jakości życia dzieci z jednostronnym rozszczepem wargi i podniebienia (druga praca).

3. Ocenę morfologii części twarzowej czaszki u pacjentów z rozszczepem wargi oraz rozszczepem wargi i podniebienia (trzecia praca).

Podsumowując, przedstawione cele badań poza wartością merytoryczną posiadają przede wszystkim duże znaczenie poznawcze i praktyczne.

Streszczenie przygotowane w języku polskim i angielskim stanowi syntetyczny opis założeń i celów badań, ich metodyki oraz wyników. Przedstawione streszczenie jest bardzo dobrze napisaną częścią dysertacji w sposób właściwy i zwięzły oddającą istotę przeprowadzonych badań.

Wartość naukowa prac pełnotekstowych, które składają się na rozprawę doktorską jest wysoka i stanowi ważny wkład w rozwój dziedziny naukowej wybranej przez Doktorantkę.

W publikacji pierwszej: Down syndrome as a cause of abnormalities in the craniofacial region: A systematic literature review, Doktorantka przeprowadziła analizę systematyczną 11 publikacji spośród 199. Przeprowadzony przegląd badań wskazuje na cechy charakterystyczne występujące w trisomii 21 w obrębie twarzy i jamy ustnej: nieprawidłowości zębowych, tj. mikrodoncji, szkieletowej klasy III, podniebienia gotyckiego, makroglosii rzekomej i hipotonii mięśniowej. Trafnym spostrzeżeniem Doktorantki jest konieczność wczesnego rozpoczęcia leczenia interdyscyplinarnego, którego celem jest przywrócenie właściwej czynności w obrębie jamy ustnej pacjentów. Należy podkreślić, że analiza została przeprowadzona wzorowo pod względem metodologicznym, a przedstawione wnioski odpowiadają celom badań.

W publikacji drugiej: Assessment of orofacial dysfunction in a group of Polish children with unilateral cleft and palate: a preliminary report, Doktorantka porównała grupę 35 pacjentów z jednostronnym rozszczepem wargi i podniebienia w przedziale wieku 7-13 lat z grupą dzieci bez rozszczepu ustno-twarzowego. W badaniu wykorzystano kwestionariusz NOT-S, składający się z wywiadu oraz badania. Wyniki badań w części anamnestycznej wykazały, że w grupie pacjentów z rozszczepem wargi i podniebienia istotnie częściej występowały zaburzenia funkcji oddychania, żucia, połykania oraz istotnie częściej występowały objawy ślinienia się lub suchości w jamie ustnej. Wyniki badania klinicznego również potwierdziły istotne różnice w zakresie oceny takich kryteriów jak: twarz w spoczynku, wyraz twarzy, funkcja mowy. Podsumowując u pacjentów z rozszczepem wargi i podniebienia istotnie częściej występowały zaburzenia co najmniej jednej funkcji, co znalazło odzwierciedlenie w istotnie wyższym wskaźniku NOT-S. Doktorantka słusznie konkluduje, że u pacjentów z rozszczepem wargi i podniebienia stwierdza się częstsze występowanie dysfunkcji, co przekłada się na gorszą jakość życia. Wnioski wyciągnięte przez Autorkę są spójne z celami badań, które zostały przeprowadzone prawidłowo pod względem metodologicznym jak i merytorycznym.

W publikacji trzeciej: Impact of Cleft Palate Anastomosis in Cleft Lip and Palate Patients with Coexisting Cleft Lip Anastomosis Scar Based on Cephalometric Measurements, Doktorantka poddała analizie morfologię części twarzowej czaszki pacjentów z jednostronnym rozszczepem wargi i podniebienia (30 osób) oraz pacjentów z jednostronnym rozszczepem wargi (30 osób). Analizę przeprowadzono na podstawie wyników badań cefalometrycznych. Wyniki badań wskazują na istotnie wyższy stopień prognacji szczęki u pacjentów z rozszczepem wargi w porównaniu do pacjentów z rozszczepem wargi i podniebienia. Ponadto stwierdzono zmniejszenie kąta ANB oraz przechylenie górnych zębów siecznych, które w połączeniu z wychyleniem dolnych zębów siecznych odpowiadało za odwrotny nagryz poziomy. Doktorantka sformułowała słuszny wniosek, że operacja zespolenia rozszczepu podniebienia ma istotny wpływ na dalszy rozwój szczęki. Podsumowując należy podkreślić, że analiza wyników badań została przeprowadzona bardzo wnikliwie.

Ostatni rozdział dysertacji tworzą **Wnioski**, które sformułowano w postaci 8 stwierdzeń. Wszystkie odpowiadają podjętym celom badań i posadowione są na zaprezentowanych wynikach badań.

Do dysertacji załączono również oświadczenia współautorów wszystkich prac.

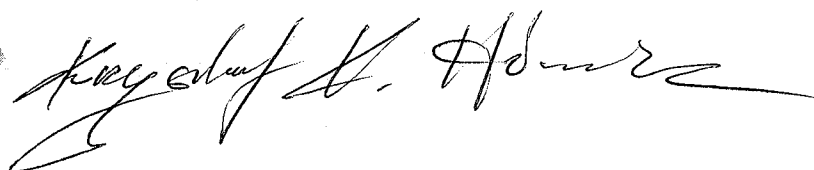

Podsumowanie

Układ poszczególnych artykułów, wchodzących w skład rozprawy, jest prawidłowy. Na początku każdej z publikacji znajduje się interesujący wstęp, stanowiący solidne wprowadzenie w cel pracy i metodologię badań. Cele i hipotezy badawcze zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Metodologia badań została zaplanowana właściwie, umożliwiając realizację założonych celów oraz weryfikację postawionych hipotez badawczych. Wyniki przedstawiono prawidłowo. W pracach znalazły się tabele oraz ryciny. Tytuły, numeracja tabel oraz rycin jest zgodna z kolejnością. Dyskusja do każdego z artykułów została poprowadzona w sposób odpowiedni i ciekawy. Dobór piśmiennictwa jest wysoce poprawny. Wnioski odpowiadają na sformułowane założenia badawcze.

Konkluzja

Stwierdzam, że przedstawiona przez lek. dent. Natalię Kaczorowską rozprawa spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, późn. zm.). Dlatego wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu o dopuszczenie lek. dent. Natalii Kaczorowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego oraz składam wniosek o wyróżnienie pracy.

Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Woźniak